

I

ЛІТА ПІДКИДАЄ У ВОГОНЬ ЩЕ ОДНЕ КЕДРОВЕ ПОЛІНО.

Солодкий дим дрейфує повз нас у зоряне небо. Підгнувши коліна, вона сідає на ковдру поруч зі мною. Гарячий шоколад з корицею, який вона приготувала для мене, цього разу лишається неторканим.

— У мене є дещо... Я хочу, щоб ти взяла це з собою в подорож, Петро. — Літа тягнеться до кишені светра. — Оскільки мене не буде на твоєму тринадцятиріччі... — Вона дістає срібний кулон у формі сонця. В його центрі — плаский чорний камінь. — Якщо піднести його до сонця, то світло просвічує крізь обсидіан.

Я беру кулон з її руки, підношу вгору, але сонця немає. Лише місяць. Іноді я намагаюся уявити, що бачу те, чого насправді не бачу, але я впевнена, що крізь середину каменя пробивається слабке сяйво. Рухаю кулон туди-сюди — й воно повністю зникає, коли я відводжу його занадто далеко від очей. Коли я озираюся, Літа показує ідентичний кулон на її шиї.

— Знаєш, — каже вона, — юкатеко вірять, що обсидіан має магічну силу. Це — двері, через які загублені можуть поєднатись. — Вона стискає губи. Її коричнева шкіра біля носа морщиться, як потріскана кора на дереві.

— Вони не повинні змушувати мене їхати, — кажу я.

— Ти мусиш, Петро. — Літа надовго відводить погляд, перш ніж знову заговорити. — Діти не повинні розлучатися з батьками.

— Ти татова мати. Тоді він повинен залишитися з тобою. Ми всі повинні. — Навіть коли я це говорю, я знаю, що це звучить, ніби слова маленької дитини.

Вона сміється глибоким м'яким сміхом.

— Я занадто стара, щоб подорожувати так далеко. Але заради тебе... Dios mío*, нова планета! Як захопливо...

Моє підборіддя тремтить, я притуляюся, зариваючись головою і міцно обіймаючи її талію.

— Я не хочу покидати тебе.

Її живіт опускається від глибокого зітхання. Десь у пустелі за будинком Літи виє койот, скликаючи своїх друзів. Немов за командою, кури починають кудкудакати, а одна з кіз мекає до нестями.

— Тобі потрібна *сuento*** , — каже вона, маючи на увазі одну зі своїх оповідок.

Ми лежимо, дивлячись у нічне небо. Теплий пустельний вітер віє над нами, коли Літа обіймає мене

* Боже мій (*исп.*). — Тут і далі — *прим. пер.*

** Казка, оповідь (*исп.*).

міцніше, ніж будь-хто і будь-коли. Я не хочу покидати це місце ніколи.

Вона показує на комету Галлея. Звідси вона має не такий небезпечний вигляд.

— *Nabía una vez**, — починає вона свою розповідь, — молодий вогняний змій нагуаль**. Його матір'ю була Земля, а батьком — Сонце.

— Змії нагуаль? — запитую я. — Але як Сонце і Земля можуть бути батьками для тварини?..

— *Ш-ш-ш*. Це моя історія. — Вона відкашлюється і бере мою долоню в свою. — Вогняний Змії був сердитий. Його мати, Земля, годувала і плекала його, але його батько, Сонце, тримався осторонь. Батько приносив урожай, але він також приносив велику посуху й смерть. Одного дуже спекотного дня, коли Сонце нависло над нагуалем, — Літа махає рукою в бік неба, — він кинув виклик своєму батькові. І хоч мати благала його залишитися з нею назавжди, юний Вогняний Змії побіг до батька.

Літа на мить замовкає. Я знаю, що ця пауза — частина її стратегії, щоб тримати мене в напрузі. І це спрацьовує.

— І що далі?

Вона посміхається і продовжує.

— З хвостом, охопленим полум'ям, Вогняний Змії набирив швидкість, аж доки не міг вже спинитися. Коли він наблизився до свого батька, Сонця, він

* Колись жив (*icn.*).

** Людина, здатна трансформуватись у тваринну форму.

зрозумів свою помилку: полум'я батька було багато потужнішим і сильнішим, ніж будь-що в цьому світі. Нагуаль закружляв навколо батька, намагаючись повернутись до свого дому, але було вже надто пізно. Батьків вогонь обпik йому очі, тож він не міг більше бачити. — Літа клацає язиком. — Pobrecito*, засліплений, він рухався так швидко, що вже не зміг сповільнитися. І матір свою він так і не знайшов. — Вона зітхає. Вперше за всю розповідь настає мить, коли її голос звучить легше, ніби вона звично вказує на пекарню на розі. — Отже, кожні сімдесят п'ять років він повторює подорож, сподіваючись возз'єднатися з нею. — Вона знову вказує на Вогняного Змія. — Досить близько, щоб відчути свою матір, але не настільки, щоб її обійняти.

— За винятком цього разу, — кажу я, відчуваючи, як по спині йде жар.

— Так, — відповідає вона, притискаючи мене до себе. — За кілька днів Вогняний Змій нарешті знайде свою матір... От і казочці кінець, — каже вона, завершуючи свою оповідку.

Я знову і знову гладжу її руку, запам'ятовуючи її зморшки.

— Хто розповів тобі цю історію? Бабуся?

Літа знизує плечима.

— Вона розповідала мені уривки. Я, мабуть, більшу частину вигадала.

— Мені страшно, Літо, — шепочу я.

* Бідолага (*исп.*).

Вона легенько плескає мене по руці.

— Але на мить ти ж забула про свої турботи?

Я не відповідаю, бо мені соромно. Її розповідь змусила мене забути. Забути про те, що може статися з нею і з усіма іншими.

— Не бійся, — каже вона. — Я не боюся. Це лише нагуаль повертається додому.

Я мовчки дивлюся на Вогняного Змія.

— Я буду такою ж, як ти, Літо. Оповідачкою.

Вона сідає, схрестивши ноги, обличчям до мене.

— Оповідачкою, так. Це в тебе в крові. — Вона нахилиється. — Але такою ж, як я? Ні, міґа*. Ти маєш дізнатися, хто ти є, і бути собою.

— А якщо я зруйную твої історії? — запитую я.

Літа охоплює моє підборіддя своєю м'якою коришневою рукою і каже:

— Ти не можеш їх зруйнувати. Вони пройшли через сотні років і через багатьох людей, щоб знайти тебе. Тепер іди і зроби їх своїми.

Я думаю про Літу, її матір і матір її матері. Як багато вони знали. Хто я така, щоб іти їхнім шляхом?

Я стискаю кулон у руці.

— Я ніколи не втрачу твоїх історій, Літо.

— Знаєш, планета, на яку ти вирушиш, теж матиме сонце чи навіть два. — Вона постукує по кулону нігтем. — Знайдеш мене, коли прилетиш?

Моя нижня губа тремтить, а по обличчю котяться сльози.

* Донечка (ісп.).

— Я не можу повірити, що ми залишаємо тебе.

Вона витирає сльозу з моєї щоки.

— Неможливо, щоб ви мене покинули. Я — частина вас. Ви забираєте мене й мої історії на нову планету й на сотні років у майбутнє. Як мені пощастило.

Я цілую її в щоку.

— Обіцяю, ти будеш мною пишатися.

Стискаючи обсидіановий кулон, я думаю, чи буде Літа спостерігати за Вогняним Змієм крізь задимлене скло, коли він нарешті воз'єднається з матір'ю.